

6 Rechtspraak

Aan de orde is het **tweeminutendebat Rechtspraak (CD d.d. 09/11)**.

De **voorzitter**:

Aan de orde is het tweeminutendebat Rechtspraak. Het commissiedebat vond plaats op 9 november jongstleden. Een hartelijk woord van welkom aan de minister. We hebben drie sprekers van de zijde van de Kamer. De eerste is de heer Van Nispen van de fractie van de SP. Het woord is aan hem.

De heer **Van Nispen (SP)**:

Dank u wel, voorzitter. Allereerst de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kinderopvangtoeslagenschandaal, de afwikkeling van de schade in Groningen en de zogenaamde "buikpuindossiers" aantonen dat de rechtsbescherming in Nederland lang niet altijd op orde is;

overwegende dat wetsvoorstellen tot ingrijpende veranderingen kunnen leiden van de rechtsbescherming, soms zelfs onbedoeld, of juist om aanvullende rechtsbescherming vragen;

verzoekt de regering om bij nieuwe wetgeving een specifieke rechtsbeschermingsparagraaf op te nemen die ingaat op:

- de gevolgen van het wetsvoorstel voor de rechtsbescherming;
- waarborgen tot adequate toegang tot rechtsbescherming behorend bij het nieuwe wetsvoorstel;
- maatregelen om de rechtsbescherming te bevorderen,

met het doen- en denkvermogen van alle Nederlanders als uitgangspunt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Nispen.

Zij krijgt nr. 750 (29279).

De heer **Van Nispen (SP)**:

Voorzitter. Dan wil ik het hebben over de griffierechten. De indexerings, dus de verhoging van de griffierechten per 1 januari 2023, is niet van de baan maar is uitgesteld tot en met de verlaging van de nieuwe Wet griffierechten in 2024, die juist tot doel heeft om die griffierechten te verlagen. De verbetering van de toegang tot het recht, die nieuwe wet,

wordt dus uiteindelijk uitgesteld omdat het geld kost. Dat is de consequentie van het nu niet indexeren. Dat heeft de minister ons geschreven. Ik word van die redenering toch niet zo heel erg vrolijk. Ik vind dit een beetje een kruideniersmentaliteit. Ik vraag de minister ook om wat voor bedragen het gaat. Geen misverstand, de SP steunt het nu niet indexeren van harte. Natuurlijk, dat hebben we zelf voorgesteld in het debat. Maar ik vind het niet kunnen dat uiteindelijk de rechtzoekende hier zelf voor opdraait. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ondanks de hoge inflatie over het jaar 2022 de regering er terecht voor kiest de griffierechten in 2023 niet te laten stijgen;

tevens constaterende dat de regering de aangekondigde verlaging van de griffierechten later in wil laten gaan vanuit budgettaire overwegingen, waardoor de verbetering van de toegang tot het recht langer op zich laat wachten;

verzoekt de regering de Wet verlaging griffierechten zonder vertraging bij de Tweede Kamer in te dienen en de inwerkingtreding niet uit te stellen, zodat het alsnog mogelijk wordt om de griffierechten per 1 januari 2024 te verlagen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Nispen.

Zij krijgt nr. 751 (29279).

Dan is het woord aan mevrouw Mutluer van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw **Mutluer (PvdA)**:

Dank u wel, voorzitter. Ik heb geen motie, maar wel twee punten. In de eerste plaats ben ik heel blij met de toezegging van de minister tijdens het debat om die onlinezittingen voort te zetten. Er is in de praktijk wel wat ruis ontstaan over de twee maanden verlenging om dit te staven, omdat die enige onzekerheid met zich meebrengt. Ik ga ervan uit dat dit voordat er regelgeving komt, door deze minister wordt bewerkstelligd. Hopelijk kan hij dat bevestigen.

Mijn tweede punt gaat met name over de om en nabij 1.500 geseponeerde zaken. Daar gaan we nog uitgebreid over praten. Wij gaan als Kamer natuurlijk ook de praktijk uitnodigen, dus het OM, de rechtbanken en de politie, om een gesprek te voeren over hoe we de strafrechtketen kunnen verlichten. Dat is enorm belangrijk. Ik heb begrepen dat er van die om en nabij 1.500 geseponeerde zaken ongeveer 100 alsnog gedagvaard zijn, omdat het onder andere ook ging om stalking. Het blijft belangrijk dat slachtoffers een schadevergoeding kunnen aanvragen. Hopelijk wordt dat goed opgepakt, samen met Slachtofferhulp. Ik hoop dat er ook herstelrecht wordt toegepast.

Dit punt is al uitgebreid aan de orde geweest, maar ik benoem dat nogmaals, omdat ik mij zorgen maak over de rechten van slachtoffers bij deze geseponeerde zaken.

De voorzitter:

Heel goed, dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de laatste spreker van de zijde van de Kamer. Dat is de heer Eerdmans van de fractie van JA21.

De heer Eerdmans (JA21):

Dank, voorzitter. Na het goede commissiedebat dat wij hebben gevoerd, heb ik nog één verzoek aan het kabinet. Dat heb ik als volgt samengevat.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat vrijwel ieder Europees land al jarenlang een vorm van lekenrechtspraak kent en hier positieve ervaringen mee heeft;

constaterende dat vormen van lekenrechtspraak kunnen bijdragen aan het vertrouwen in en het begrip van de rechtspraak in Nederland;

verzoekt de regering in kaart te brengen welke vormen van lekenrechtspraak momenteel worden toegepast in andere West-Europese landen, en over de ervaringen en resultaten hieromtrent te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Eerdmans.

Zij krijgt nr. 752 (29279).

De heer Eerdmans (JA21):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Tot zover de termijn van de Kamer. Kan de minister reeds antwoorden? Nee? Oké. Dan schors ik voor twee minuten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister Weerwind:

Voorzitter, dank u wel. Ik start even met de eerste motie, die op stuk nr. 750 van de heer Van Nispen van de SP over de griffierechten. In mijn brief van 2 december 2022 heb ik uw Kamer voorgelegd om de indexering van de griffierech-

ten per 1 januari 2023 uit te stellen. Ook heb ik u voorgelegd om de inwerkingtreding van de verlaging van de griffierechten met enkele maanden uit te stellen. Door dit korte, beperkte uitstel kan ik deze maatregelen budgettair neutraal invoeren. Gelet op de beperkte beschikbare middelen zie ik geen ruimte om dit anders te doen.

Voorzitter. Er werd mij ook een directe vraag gesteld: welk bedrag is hiermee gemoeid? 14 miljoen euro, kan ik u aangeven. Ik ga de motie op stuk nr. 750 dus ontraden. O, ik hoor nu dat ik het al de hele tijd over de verkeerde motie heb. Excuus. Ik bedoel natuurlijk de motie op stuk nr. 751. De motie op stuk nr. 750 ging over de rechtsbeschermingsparagraaf. Ik verwar u allen. Dit was de motie op stuk nr. 751, voorzitter.

Ik zal nu netjes teruggaan naar de eerste motie, die op stuk nr. 750.

De voorzitter:

Ja, die gaat over de rechtsbeschermingsparagraaf.

Minister Weerwind:

Zeker.

Ik kijk ook naar de indiener van deze motie. Aandacht voor rechtsbescherming moet altijd op maat worden gemaakt. Ik kijk daar dan ook bij ieder voorstel naar. Denk aan: waar gaat het hier over? We nemen rechtsbeschermingsaspecten namelijk nadrukkelijk mee in de beleidsvoorbereiding. Dat vinden we van belang. Dat is van belang. Met "we" bedoel ik alle kabinetsleden. U kent mijn rol daarin. Ik heb daar instrumenten voor. Denk aan het Beleidskompas, de Aanwijzingen voor de regelgeving en de Schrijfwijzer memorie van toelichting. Er zijn dus verschillende aspecten van belang. Maar ik moet wel kijken: waar hebben we het over? Als ik de motie zo lees dat het over de inhoudelijke wetten gaat, dan is de rechtsbescherming nadrukkelijk van toegevoegde waarde. Een concreet voorbeeld. Denkt u eens aan de Wet kwaliteit incassodienstverlening. Dat is iets wat de rechtspositie van mensen substantieel raakt. Maar we hebben ook technische reparatiewetten. Dan zou ik zeggen: dan geen rechtsbeschermingsparagraaf erbij. Als ik de motie zo mag interpreteren, geef ik haar oordeel Kamer.

De heer Van Nispen (SP):

Ja, het is niet mijn bedoeling om bij iedere reparatiewet vanwege technische onvolkomenheden of hernummering een rechtsbeschermingsparagraaf op te nemen, want dan staat daar vermoedelijk niks in. Maar ik wil het ook niet beperken tot alleen maar wetten die op het terrein van Justitie en Veiligheid liggen. Juist ook bij sociale zekerheid, bij huisvesting en noem maar op is rechtsbescherming van belang. Dus een expliciete rechtsbeschermingsparagraaf bij inhoudelijke wetten is wat deze motie beoogt.

Minister Weerwind:

Ja. Oordeel Kamer. Ik denk bijvoorbeeld aan de Energiewet. Ik kan mij voorstellen dat daar een rechtsbeschermingsparagraaf bij hoort. Ik heb het idee dat wij op dezelfde golflengte zitten. Oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 752.

Minister **Weerwind**:

Moet ik meteen naar de motie gaan en dan naar de vraag?
Welke motie is dat?

De **voorzitter**:

Dat is de motie van de heer van Eerdmans, over de leken-rechtspraak.

Minister **Weerwind**:

Juist. Ik kan kort zijn. Ik vind het van belang, ook dat internationale onderzoek om het in kaart te brengen. Ik geef de motie oordeel Kamer.

Ga ik naar de vragen, voorzitter?

De **voorzitter**:

Graag.

Minister **Weerwind**:

Goed. De eerste vraag werd mij gesteld door mevrouw Mutluer van de PvdA, over die online zittingen en het continueren daarvan. Ja. Dit vind ik van belang, die rust en die stabiliteit. Wel moet ik tot het wettelijk verankerd is iedere twee maanden langs Eerste en Tweede Kamer. Dat kan in een week; we houden de vaart erin. Dus ja, ik blijf dat bewerkstelligen en voorleggen.

Dan uw tweede vraag, over die 1.500 zaken. U geeft uw zorgpunt weer en vraagt of dat ook bij mij leeft. Jazeker. Ik ben daarover ook continu in gesprek met alle actoren. Denk aan het Openbaar Ministerie, maar ik laat mij ook goed informeren door Slachtofferhulp Nederland over hoe het loopt en verloopt. Dat vinden wij van belang.

Voorzitter. Dat was de tweede vraag. Volgens mij heb ik nu alles afgedaan.

De **voorzitter**:

Heerlijk.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Tot zover dit debat. Dinsdag stemmen wij over de moties.